

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petit
vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODROUZNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PRVA SEJA NARODNE SKUPŠČINE

Danes dopoldne se je prva jugoslovenska Narodna skupščina sestala k svoji prvi seji — Predsedoval je kot starostni predsednik doktor Spinčič — Velike ovacije kralju

Beograd, 7. decembra. M. K. otvoritvi nove Narodne skupščine so prišli že včeraj v Beograd vsi narodni poslanci. Poslanci iz dravske banovine so prispevali včeraj znotraj korporativno v posebnem vagonu, okrašenem z jugoslovenskimi zastavami. Pri izstopu na kolodvoru jim je beograjsko občinstvo priredila lepe ovacije.

Danes so

pred otvoritvijo prve seje

nove Narodne skupščine pričeli prihajati posamezni poslanci že ob 8. zjutraj v zasebno zgradbo Narodne skupščine, v takozvano manežo. Zborovalna dvorana je bila okrašena z državnim grbom in veliko sliko Nj. Vel. kralja. Med poslanci, ki so se zbirali, je vladala velika živahnost; starec znanci im prijatelji so se po daljšem času zopet prisrno pozdravili. Za prvo sejo nove Narodne skupščine je vladalo splošno zanimanje. Vsa mesta na galeriji so bila zasedena in zbralo se je k otvoritvi nad 50 novinarjev, med njimi tudi mnogo inozemskih.

Ob 9.15 so se začuli prvi zvoki zvonca, ki je klical poslance, naj zavzamejo svoja mesta v dvorani. V tem trenutku so vstopili v dvorano.

burno pozdravljeni vsi ministri

s predsednikom vlade Živkovičem na čelu. Ko so poslanci in ministri zavzeli svoja mesta, je vstal poslanec Dragiša Seimič, ki je predlagal:

»Ker je naš tovarš, g. Vekoslav Spinčič, nastarejši po svojih letih, predlagam, da naj prevzame mesto začasnega predsednika.

Temu predlogu je sledilo burno odobranje in klic »živel Spinčič, živel Istra!«.

Ponovno pozdravljen od poslancev je g.

dr. V. Spinčič

zavzel predsedniško mesto

ter se zahvalil za pozdrave z lepim govorom, v katerem je dejal med drugim:

»Po neštetičnih žrtvah in ogromnih napotnih vsega našega naroda smo se končno združili in en vseh narodnih zaščitnikov ter mučenikov je postal stvarnost. Zedinili smo se v veliko nemirljivo in močno državo. Po sto letih suženjstva smo se Jugosloveni znašli skupaj okoli skupnega ognjišča. Razkrojeni in razdeljeni smo se v času našega suženjstva morali boriti vsak na svoji fronti. Primorani po sili razmer smo morali izpopolnjevati naše plemenske individualnosti, da bi bili čvrsti v odporev v borbi. S temi plemenskimi mislimi in plemenskimi lastnostmi smo stopili v našo zedinjeno državo. Po združitvi naši skupni hiši, bi naša narodna država moralna imeti eno vero in bi morala predstavljati skupno narodno in državno misel, ki naj bi bila čvrsta zvezka in jak temelj vseh narodnih moči in ki bi diktirala in predstavljala duševni preprost. Toda plemenske strasti so se tako razvanele, da so grozile uničiti vse, kar se je doslej storilo, in da spravijo vse krvavo pridobljene pridobitve v nevarnost s političnimi pretresljaji ter razburjenji. Hvala Gospodu, da se je skoraj v poslednjem trenutku ponovno dvignil večni duh zdravega naroda ter z eno poteko napravil konec nemogočemu stanju. Sin te zemlje, slavni potomec neumrljivih prednikov, vzvileni in modri naši vladar, N. Vel. kralj Aleksander. (Vsi poslanci vstanejo in dolgotrajno vzklikajo in ovacijo kralju in Jugoslaviji) Je postavil s svojo proklamacijo z dne 6. januarja 1929, z aktom od 3. oktobra istega leta ter z aktom od 6. septembra 1930 novi pravec in nove smernice sedanje in bodoče države in nacionalne politike. Ustvarjena je široka in čvrsta nacionalna država in osnova, na kateri se lahko izvajajo vse naša plemena in se združijo v ne razdržno celino. Postavili smo se na črste noge in naše obzorje je postalo veliko, a naša narodna pot široka, da se lahko neovirano razvijamo v isti smeri, da bodo vse bratje istočasno enakopravni v pravicah in dolžnosti. Ono kar je bilo v svetih umih in srčih vseh onih, ki so v daleki prošlosti stremeli za tem ujedinjenjem vsega našega naroda, vse to je naš modri vladar izvršil. Zato bo ves naš jugoslovenski narod vedno gojil našočno ljubezen za svojega velikega vladarja kralja Aleksandra (burne ovacije), kar je prinesel končno pomirjenje med brati in ker je

pokazal nova pota. Naj mu bo vecna čast in slava!

Gospodje poslanci! Mi vse smo dolžni, da delamo na tej veliki jugoslovenski ideji, da ustvarjeno Jugoslavijo izpolnilimo po obsegu in zavesti v veliko Jugoslavijo, črsto in enodružno. (Živila Jugoslavija!) posvečujmo vso važnost značaju in geografskemu položaju ter z ozirom na zdravje, delavnost in vztrajnost našega naroda, združimo vse Jugosloviane v eno jugoslovensko misel ter da zavzamemo v sodelovanju z ostalimi kulturnimi državami ono mesto, ki nam gre.

Ponosen in radosten sem, da sem pred zatonom svojega življenga doživel, da vidiš in da sodelujem pri delu prve jugoslovenske narodne skupščine. Vse trpljenje, skozi katerega sem šel v borbi skupno z narodom, izginja v tem veličastnem uspehu. Toda moje veselje ni popolno. V mojem srcu se pojavi bol za onimi našimi, ki niso z nami, ki pa so po duhu nedovolno z nami eno in isto. Pa tudi to bo minilo. Verujem v pravičnost božje in v nezljivo voljo našega naroda. Pozdravljajoč ta prvi sestanek prve Narodne skupščine Kraljevine Jugoslavije in Vas, dragi bratje, prosim, da skupno z menoj oddam iskreno in prisrno priznanje Nj. Vel. kralju Aleksandru in njegovemu vzvilenemu domu.

Viharni vzklikli so sledili tem besedam dr. Spinčiča. Ko so se ovacije čez več minut poleglo, je dr. Spinčič nadaljeval:

Naposled pozdravljam vse vas gospodje narodni poslanci, ki ste se zbrali, da vdano in z ljubezijo delate za naš narod. Naprimo vse moči, da v tej težki dobi olajšamo našemu narodu trpljenje ter da mu zaguramo boljšo in srečnejšo bodočnost. V

imenu Boga otvarjam prvo jugoslovensko Narodno skupščino.

Z vzhodnim ploskanjem ter dolgotrajnim klicanjem kralju in Jugoslaviji so narodni poslanci dali izraza svojemu razpoloženju.

Izvolitev tajnikov

V smislu poslovnika je nato predsednik predlagal, da se izberejo štiri začasni tajniki iz vrst najmlajših poslancev po letih. Vzvilkom so bili izvoljeni Dragutin Stanojevič, dr. Djuro Leužić, Ljubiša Trifunović in Mirko Došen, ki so takoj zavezli svoja mesta.

Izročitev pooblastil

Nato je predsednik pozval narodne poslance, naj izročijo svoja pooblastila, izdane na jem od glavnega vodilnega odbora. Prvi je izročil svoje pooblastilo ministarski predsednik g. Peter Živkovč, nato pa so sledili ostali ministri in narodni poslanci. Po predaji pooblastil je predsednik ob 9.45 zaključil prvo sejo Narodne skupščine.

Prihodnja seja

Prihodnja seja se bo vršila jutri dopoldne ob 10. Na dnevem redu bo izvolitev verifikacijskega odbora, ki bo takoj nato pričel z delom.

Konferanca poslancev

iz pasivnih pokrajij

Beograd, 7. decembra. p. Po seji Narodne skupščine se je sestala konferanca narodnih poslancev iz pasivnih pokrajij. Dravske banovine je na tej konferenci zastopal poslanec g. inž. Pahernik. Na konferenci so razpravljali o ukrepih. Iki jih bodo predlagali vladu v evro milijonu bede v teh pokrajinah.

Dr. Pfiemer se je sam javil sodišču v Gradcu

S ponarejenim potnim listom je pobegnil iz Maribora in preko Italije odpotoval v Gradec, kjer so ga takoj zaprli

Gradec, 7. decembra. Veliko senzacijo v vsej javnosti je izvala vest, da se je znani vodja neuspelega heimwehrskoga puča dr. Walther Pfiemer, ki je po zlomljencem puču dne 13. septembra pobegnil v Jugoslavijo ter se delj časa mudil v Mariboru, včeraj sam javil sodišču. Okrog pol 10. dopoldne se je v spremstvu svojega odvetnika dr. Prmerja predstavljal preiskovalnemu sodniku, ki vodi preiskavo o heimwehrskem puču. Sodnik ga je takoj zaslišal, obvestil o tem državno tožilstvo, ki je odredilo zoper dr. Pfiemera preiskovalni

zapor. Dr. Pfiemer je odpotoval iz Maribora pred tednom dni preko Italije v Solnograds, od tam pa je preko Ulma prispel v Gradec. Ker si je v izgnanstvu pustil rasti brado in je imel vrhutega ponarejen potni list, glaseč se na drugo ime, ga nihče ni spoznal ter je popoloma neoviran po pričakovanju v Gradec. Preiskava zoper dr. Pfiemera bo posprešena tako, da se bo proces proti njemu vršil obenem s procesom zoper ostale pučiste, ki se prične prihodnji ponedeljek in bo trajal približno 14 dni.

Grožnje hitlerjevcev

Pariz, 7. decembra. AA. Havas poroča luterjevih sodelavcev Strasse keščekonib iz Berlinia, da je eden izmed glavnih Hitlerjevih sodelavcev Strasser imel v Stuttgartu govor, v katerem je med drugim dejan:

Mi hočemo priti do oblasti, da se spustimo v boj proti Franciji in ustanovimo zvezdo vseh nepristojev Francije. Kadar se bo skrhala francoska sila, bomo organizirali nemški narod in pospeli borbo zoper Francijo. Sporazum s Francijo je blaznost. Z njo je mogoča samo vojna. Kadar bomo imeli v rokah oblast, začnemo odločilno bitko, in če ne uspemo, bo zavladal boljševizem in takrat bodo padale glave. Toda mi bomo še prej poskrbeli, da bodo nekatere glave odetele. Nacionalni socialisti dobe v roki oblast morda že 23. februarja 1932, ko se otvorí državni zbor, morda pa še prej, če pride do krize vlade, ali pa tedaj, kadar bo splošna konferanca za razorozitev doživela popoln polom. Oblast bomo dobili v svoje roke, če bomo razlagali tudi z vojsko in policijo.

Revolucija v San Salvadorju

Mexico City, 6. dec. d. Po nepotrijenih vresteh iz San Salvadorja so baje revolucionarji ustrelili finančnega ministra, ker ni hotel odstopiti. Predsednik Arthur Aranjo je bil baje odstavljen ter aretiran. Vladno oblast je prevezel direktor treh vojaških osebnosti, ki je napovedal izvedbo splošnih volitev v teku 48 ur.

Rusija in Japonska

Moskva, 7. decembra. Listi izražajo mnenje, da so operacije Japoncev v severni Mandžuriji začasno končane in da bo nastopil zimski odmor. Povečana delavnost japonskega vojaštva se pričakuje šele za spomladan. Sovjetski listi naglašajo pri tem, da je prej ali slej pričakovati na Daljnem vzhodu preizkušnjo moči med Sovjetsko unijo in Japonsko, ki je neizogibna. Edino vprašanje, pred katero se je Rusija nahajala ob izbruhu mandžurskega spora, je bilo ali naj sedaj slabje pripravljena izvedba odločitev ali pa še počaka nekaj let v upanju, da bo po izvršitvi petletke v posesti močnejših sredstev. Če gre za borbo na življenje in smrt, potem hoče Sovjetska unija sama določiti čas njenega pričetka in noče, da bi ga ji predpisovali nasproti.

Podjetja, ki se pečajo z uvažanjem ali z izdelovanjem filmov, s prodajo in izposajevanjem, morajo imeti potrebno dovoljenje (koncesijo) po dolobčah obrtna za zakona. Koncesije izdaje minister za trgovino in industrijo v soglasju z ministrom za notranje zadeve in po zaslisanju filmske centrale. Mesec dni po uveljavljenju tega zakona mora biti ustanovljena državna filmska centrala. Podrejena bo notranjem ministru. Filmsko centralo tvorijo šef centralnega presbiroja pri predsedništvu ministarskega sveta kot predsednik in po eni zastopnik ministristva za notranje zadeve, prosvetnega ministervstva, ministervstva za trgovino in industrijo in ministervstva za socijalno politiko in narodno zdravje, zatem predsednik udruženja lastnikov kinematografov in predsednik saveza izdelovalcev filmov v naši državi. Zastopnike ministristev imenujejo določni mi-

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Deževje: Amsterdam 2274.19—2281.03,
Bruselj 784.96—787.32, Curih 1097.85 do
1101.15, London 182.06—189.56, Newyork
5627.80—5644.80, Pariz 221.27—221.98, Praha
167.20—167.70, Trst 283.96—289.96.

INOZEMSKA BORZA

Curih: Bruxelles 9.05, Pariz 20.14, London
16.95, New York 514.50, Bruselj 71.50,
Milan 26.10, Madrid 42.75, Amsterdam 207,
Berlin 119, Sofija 3.73, Praga 15.23, Varšava
57.60, Bukarešta 3.07.

Novi zakoni

Pobiranje gostačine podaljšano

Beograd, 7. decembra. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog finančnega ministra in po zaslisanju predsednika ministarskega sveta predpisal in proglašil zakon o izpremembi čl. 29 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih.

Čl. 1.

Odredba zadnjega odstavka čl. 29 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih z dne 18. maja 1930. v kolikor se nanaša na »najemniški filijali« se izpremeni in se glasi: »odredba čl. 6. o najemnem filiju pa velja od 1. januarja 1933.«

Čl. 2.

Ta zakon obvezno moč na dan razglasitve v »Službenih Novinah« in tedaj izgubi veljavo zakon o izpremembi čl. 29 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih z dne 30. decembra 1930.

Nove državne ceste

Beograd, 7. decembra. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog gradbenega ministra s soglasjem predsednika ministarskega sveta predpisal in proglašil zakon o dopolnitvi zakona o državnih cestah z dne 8. maja 1929. l.

Čl. 1. Po točki 50 § 5 zakona o državnih cestah sledita tle dve točki:

Točka 51: Trbiž—Ljubljana, Naklo—Tržič—Ljubljana—avstrijska meja.

Točka 52: Škofljica—Turjak—Velike Lašče—Ribnica—Kočevje—Livold—Delenice.

Čl. 2. Ta zakon stopi v veljavo in obvezno moč z dnem razglasit

Novi člani banovinskega sveta

Z odlokom notranjega ministra je bilo razrešenih 14 članov banovinskega sveta in imenovanih 18 novih

Ljubljana, 7. decembra. Z odlokom notranjega ministra z dne 27. novembra III. br. 65688 so postavljeni za člane banovinskega sveta:

Krulej Ernest, župan, posestnik in obrtnik v Sevnici ob Savi, za rez brežiški, Pirk Fran, posestnik in gostilničar v Gotovljah, za rez celjski.

Lovšin Egen, ravnatelj v Ljubljani, za rez črnomeljski,

Goričar Matija, župan, posestnik in gostilničar v Mozirju, za rez gornjegrajski,

Vode Ferdo, gostilničar in posestnik v Kaplji vasi, za rez kamniški,

Eppich Josip, župnik in duhovni svetnik v Stari cerkvi pri Kočevju, za rez kočevski,

Birolla Gvidon, industrialec, akademski slikar in posestnik v Zagorju, za rez litinski,

Remžgar Ivan, posestnik in gostilničar v Žirovnicu, za rez logaški,

Skuha Franc, posestnik in župan v Križevcih, za rez ljutomerski,

Dr. Lipold Franjo, mestni podnacelnik in odvetnik v Mariboru, za Maribor - mesto.

Dr. Bratkovič Alojzij, odvetnik in župan v Slovenigradcu za rez slovenigraški,

Jereb Rado, župan in notar v Konjicah, za rez konjiški,

Solari Franc, posestnik in gostilničar v Zlatoličju, za rez ptujski,

Janžekovič Ivan ml., posestnik v Košilih, za rez Maribor - levi breg v Mariboru,

Gornjak Vinko, ekonom v Slovenski

Bistrici, za rez Maribor - desni breg v Mariboru,

Bonač Ivan, tovarnar in industrialec v Ljubljani, za mesto Ljubljana,

Bajuk Martin, posestnik in ekonom v Božakovem, za rez metliški, in

Zupančič Josip, posestnik in župan v Trebnjem, za rez novomeški.

Obenem so z istim dekretem razrešeni funkcije članov banovinskega sveta dravške banovine:

Lipej Franc, posestnik in veletrgovec v Brezicah, za rez brežiški,

Mihelčič Alojzij, posestnik in trgovec iz Brega pri Celju, za rez celjski,

Nemančič Josip, posestnik iz Zelebeja, za rez črnomeljski,

Steblovnik Martin, posestnik v Smarnem ob Paki, za rez gornjegraški,

Štrcán Ivan, posestnik v Kapljivasi, za rez kamniški,

Ramovš Jakob, župnik v Velikih Laščah, za rez kočevski,

Lebinger Hinko, trgovec v Litiji, za rez litinski,

Oblak Gabrijel, posestnik v Dolnjem Logatcu, za rez logaški,

Rajh Jakob, posestnik iz Ljutomerja, za rez ljutomerski,

Dr. Juvan Alojzij, odvetnik in mestni načelnik v Mariboru, za mesto Maribor,

Čižek Anton, posestnik v Žičah, za rez slovenigraški,

Košir Anton, posestnik v Žičah, za rez konjiški,

Veršič Ivan, posestnik pri Sv. Marku na Dravskem polju, za rez ptujski in

Serbin Ivan, posestnik iz Vrtič, za rez Maribor - levi breg .

rantom, končno se pa mora sprijezni z njim, ker je njegov ideal — navdušena esperantska. Seveda pa tudi vanj prodre poznejše ideja esperanta globje ter postane njegov iskreni pričast, ko nazadnje zapoje esperantsko pesem.

Esperantisti so nam s to jedrnato igrico pokazali, da so tudi dobri igralci in da jih povod pri delu vodi res prava ljubezen do stvari. Vsebino samo pa preveva, čeprav je igra popolnoma neproblematična, prava esperantska demokratičnost. Trumpero, izpreobmjenec (glavna vloga), ni več človek višjega socijalnega sloja od svoje kuharice kakor hitro postane esperantist. Socijalne in narodnostne razlike odpadejo pri esperantistih, ves se štitično član enega občestva. V tem je idejna sila esperanta in ta ideologija se je v igriči povsem dobro očitovala, čeprav v humoreski.

Po igri se je zopet dvignil zastor in na održi je zasijala velika zelena zvezda, esperantski simbol, tokrat pa tudi simbol znamoge desetletnega dela pod gesлом in načelom bratske ljubezni, v stremljenju za srečo, mir, vsega človeštva. Deset let se je vrstilo v največji tišini pred nami. Pristvala so neslišno pod zeleno zvezdo — predstavljajo so jih belo oblačene esperantistke. Vivu Esperanto! je zabučalo po dvorani, nakar je orkester intoniral esperantsko himno. Cutili smo, kako pojte iz teh zvokov velika bodočnost.

G. Ivo Rotković je esperantski govornik — Zastopal je zagrebški Esper. klub. — Govoril je, a ni iskal besed. Vrele so iz njega, čustva so iskala izraza in so ga našla. Zdele se je, kakor da si posluša apostola. Rekel je, da bi v hrvaščini ne mogel govoriti, v esperantu se pa oglaši notranjost same od sebe. Sleheni je tudi moral priznati, da je esperanto blagolagšen kot menda noben drug jezik, tako krasno so žuboreli ter zvenele govornike besede. Dejal je, da sila esperanta ni v množici njegovih pristašev; materializem vlada, človek stoji proti človeku, največji prepadai so danes med ljudmi — toda kaj pomaga boriti se slepčem za solncem, ki ne vedo, kaj je solnce in kakšno je. Sila esperanta je v njegovih idejni moči, v tem, da je kvaliteta nad kvantiteto, da so njegovi borti krščeni z ognjem spoznanja, da imajo vsi cilj začrtan jasno pred seboj. Vsi streme naravnost k solnemu. Ogromna je sila Niagarskih slapov, toda nič ne pojmeni brez sicer neznavne turbine. Vsemu je treba dati obliko, vsakemu dejaniu smoter. Ideje, misla je treba, kakor slapi turbine, ako hočemo usmeriti silo, prelititi energijo. Kajti ideja je jedro, bistvo, zato esperantisti verujejo v bodočnost.

Po oficijskem programu prireditve je stopil med nas se pravi pravčati Miklavž s prav nebeskimi angeli in zelenim parkljem. Dejal je v esperantu, da je tudi na onem svetu kriza. Vendar smo dobili oreho in jabolk za cele peharje.

Razvila se je prijetna, zanimiva prosta zabava ter se nikomur ni mudilo domov. Za dobro razpoloženje je bilo poskrbljeno v vsakem pogledu. Zlasti moramo omeniti sladkosti sladičarne Petriček in sploh zaslužijo vsi polno priznanje, ki so skrbeli za telesni blagor gostov. Posebno poglavje bi pa zasluzile seveda plesne toalete cvečnih plesalk in tudi godba je storila vse.

Miklavž Sokola IV

To sokolsko društvo je mlado in njegovi člani ter podporniki niso mestni velikaši iz središča mesta, temveč preprosti sloji tam izpod Golovca in Barja ter iz barakarske kolonije na Galjevcu. Siromaštvo je tu doma, zato pa več sočutja do bednih, ki se je v soboto popoldne pokazalo pri obdaritvi otrok tako lepo, kakor morda nikjer v Ljubljani. Pod vodstvom svojega požrtvovanega staroste br. Zebala je namesto žalostno zbralo predvsem med svojimi člani toliko potrebnih, dobrih in lepih stvari, da je obdarovalo okrog 200 otrok ne glede na to, če so starši obdarovali otrok društveni člani ali ne.

Lepo z rdečimi lučmi in girlandama zračena dvorana Mestnega doma je bila natačena v veseli živžav presrečne dece ter zaradi veselja svojih malih še bolj starejših staršev je kot zastopnik župana g. dr. Dinka Puca prišel pogledat tudi stari preizkušeni prijatelji dolenske strani našega mesta, občinski svetnik g. Likozar. Tudi on je bil ginen ob toliki dobroti, skromnih Kurjevačanov, Rudničanov, Barjanov in prebivalcev iz Zuljave in Hradeckega vasi, da je gotovo in rad poročal le najlepše in mlađo sokolsko društvo Ljubljano IV. tudi prav krepko priporočal.

Med tem pričakujom drobižem preprostih staršev je pa vsakdo z zadovolenjem opazil tudi stalnega gosta in društvenega odbornika, komandanata 40. pp. g. polkovnika Cvejiča, ki ga njegovo dostojanstvo še nikdar ni oviral prijateljsko stopiti med te skromne krogje, kakor je tudi k Miklavžu pripeljalo svojo za telovadnico vneto hčerko Jeleno in še srčano punčko svojega kolega. In glejte čudo, pravoslavnih otrok ni pregral Miklavž in jih ni pobral katoliški parkelj!

Luč reflektorjev se je prelivala po slikovitih prizorih igrice. »Miklavž prihaja«, ki so jo Grilova Mara, Pavškova, Anžičeva Ida, Zupančičeva Vida, gospodarček, poštarček, pisarček, vratarček, Slovenka, Korosička, Primorka, Makedonka ter drugi pridini angelički in parkeljki plesali in igrali tako popolno, da še nisem slišal otroške predstave, kjer bi bile male igralke znale svoje vloge vsestransko tako izvrstno. Sestri Tilki Lukeževi, ki jih je naučila, najtoplježe priznanje, kakor tudi radiodarnemu Miklavžu, sv. Antonu in vsem, ki so sodelovali pri tako lepi in dobrodelni prireditvi.

Tej veliki socijalni akciji, kakor obdarovanje upravljeno lahko imenujemo, je pa zvečer sledilo veselo obdarovanje odraslih, da ni bilo hihitanja in zadovoljnega naminjanja ne konca ne kraja. Na pravi poti je Sokol IV., zato pa pogumno naprej!

Konec Miklavževe sezone

V soboto je bila vsa Ljubljana na nogah, včeraj je pa že zopet vladalo običajno mrtilvo.

Ljubljana, 7. decembra.

Vsega je enkrat konec in danes je Ljubljana naravnost pepelnica. Miklavž pomend namreč za njo toliko kot pust — še celo mnogo več. Zaradi te je včeraj tudi in mire, kot ob pasjih dneh. Ljudje so se povlekli v hiše in le redki so se prikazali na cesti.

Kongresni trg je bil pomenet — tudi dogodek! — čež noč so iginile stojnice kakor so se bile pojavit. Ostali so samo kostanjari. Toda niso bili sami, oblegali so jih številni brezposelni. Hladno je in optiči imajo gnezda, zveri brogle, človek pa nima, kam bi glavo položil. K sreči se čez dan še kako prebije. Pohajkajo po mestu, postajajo na kolodvoru, grejejo se v čakanicah in pri kostanjarijih.

Danes se je zopet pooblačilo, barometer se pa dviga. Misli sem, da bo sneg.

Hm, sneg... Morda ga čakajo za man.

Kaj boš vzdihaval! Saj te je spotrošal Miklavž!

Le glej, da ne bom jaz tebe spotrošal!

Vendar bi pa človek misli, da je Miklavž »potrošal« druge, srečnejše Ljubljane. Morda, toda kdo bi vedel. Morda so red včeraj uživali srečo doma, ki si je niso hotel greniti ter jo kazati zunaj. Vendar bo marsikdo podvomil.

Zvečer Ljubljanci namreč niso več mogli strpeti doma in ulice so bile vse polne kislih obrazov, žalostnih postav. Ljudje so se ustvarljali pred kinematografi, kjer so strašljavo zdehali, dokler jih ni pošteno zasebilo. Toda, da bi vstopili, se je bilo težko odločiti. Nekateri so se prizbalili v kavarne, kjer so černomo narodili črno kavo ali: Bom pozne naročil! Časopise, prosim!

Pa tudi v časopisih je bilo malo tolazilnega, le nekaj vabil na zadnje Miklavževe večere in plese.

Mir se je začel vratiti v Ljubljano, zlati časi so minili prav tako naglo kot so se bili začeli, Miklavževe vmeñe ni več.

Le debato o Miklavžu, kako se je izkazal in kako in kje so ga praznovali, so danes po uradih, trgovinah, cestah in povodih neskončne. Treba bi bilo samo se statistika, ki bi izračunala, koliko nas sta na te Miklavžev vpliv in da bi izrazil vso to velikansko in neznanstveno Miklavžovo srečo ter blaženost v Številkah, ker mi je ne moremo dovolj jasno prikazati.

Toda včeraj se ta blagor ni več poznal. Namesto mleka in medu se je začel eden po Ljubljani jesih, še kiseliški kot cviček. Ljudje so obujali popolni kes ter tih premet.

Načelni Miklavž. V glavah jim je strahovito kljuvalo, kot da se je zepni revnatim razširili tudi na glave. Po vsem mestu je vladala splošna žalost. Ljubljana je bila tih in mire, kot ob pasjih dneh. Ljudje so se povlekli v hiše in le redki so se prikazali na cesti.

Kongresni trg je bil pomenet — tudi dogodek! — čež noč so iginile stojnice kakor so se bile pojavit. Ostali so samo kostanjari. Toda niso bili sami, oblegali so jih številni brezposelni. Hladno je in optiči imajo gnezda, zveri brogle, človek pa nima, kam bi glavo položil. K sreči se čez dan še kako prebije. Pohajkajo po mestu, postajajo na kolodvoru, grejejo se v čakanicah in pri kostanjarijih.

Danes se je zopet pooblačilo, barometer se pa dviga. Misli sem, da bo sneg.

Hm, sneg... Morda ga čakajo za man.

Kaj boš vzdihaval! Saj te je spotrošal Miklavž!

Le glej, da ne bom jaz tebe spotrošal!

Vendar bi pa človek misli, da je Miklavž »potrošal« druge, srečnejše Ljubljane. Morda, toda kdo bi vedel. Morda so red včeraj uživali srečo doma, ki si je niso hotel greniti ter jo kazati zunaj. Vendar bo marsikdo podvomil.

Zvečer Ljubljanci namreč niso več mogli strpeti doma in ulice so bile vse polne kislih obrazov, žalostnih postav. Ljudje so se ustvarljali pred kinematografi, kjer so strašljavo zdehali, dokler jih ni pošteno zasebilo. Toda, da bi vstopili, se je bilo težko odločiti. Nekateri so se prizbalili v kavarne, kjer so černomo narodili črno kavo ali: Bom pozne naročil! Časopise, prosim!

Pa tudi v časopisih je bilo malo tolazilnega, le nekaj vabil na zadnje Miklavževe večere in plese.

Mir se je začel vratiti v Ljubljano, zlati časi so minili prav tako naglo kot so se bili začeli, Miklavževe vmeñe ni več.

Le debato o Miklavžu, kako se je izkazal in kako in kje so ga praznovali, so danes po uradih, trgovinah, cestah in povodih neskončne. Treba bi bilo samo se statistika, ki bi izračunala, koliko Številki, ker mi je ne moremo dovolj jasno prikazati.

Akademija s plesom TSS ob 20. v Trgovskem domu.

PRIREDITVE NA PRAZNIK

Kino Matica: Dober grešnik.

Kino dvor: Osveta (Hoot Gibson).

Kino Ideal: Venci maneze.

Koncert bolgarske pianistke Dobre Hristove ob 20. v Filharmonični dvorani.

Miklavž večer SK Ilirije v areni Narodnega doma.

A

Fran Govekar — 60 letnik

Ljubljana, 7. decembra.
Rojil je in se togočil, vihtel roke in
milo jokal — ali nič ne pomaga, saj je
tudi on že razvpli visoka leta neštetih svojih
prijetijev. Kakor je bil pri svoji žurnalistični dolžnosti vedno neusmiljen, tako
moramo tudi mi mlajši, a nič krepkejši
kolegi razbobnati, da bo v sredo Fran Go-

vekar dopolnil že 60 let. Verjemite, da ta
leta niso novinarska raca, čeprav je jubilant
še vedno tak fant in tako trden ka-
kor malokdo.

Res je bil namreč Fran Govekar rojen
kot sin nadučitelja in pedagoškega pisatelja enakega imena dane 9. decembra leta
1871 na Igu. Po maturi na ljubljanski gim-
naziji je študiral na Dunaju medicino in
bil po naravoslovnih izpitih tudi za enoleten
pravstovljec. Po odsluženi vojaščini je
vstopil 1. januarja 1897 v uredništvo
našega lista, kjer je še sedaj najkrepkejši
in najmarljivejši nasotrudnik.

Pri mestnem magistratu je vstopil 1.
junija 1901 kot konceptni uradnik, a pred
nekaj dnevi je po dopolnjenih 35 službenih
letih stopil v pokoj kot višji magistratni
svetnik ter se naselil v svoji hišici za Be-
žigradom. Na magistratu je bil vedno
med najinicijativnejšimi in najzajedljivej-
šimi, pa tudi med najvestnejšimi uradni-
ki. Verziran v vseh strokah je bil jubilant
mnogo let šolski referent, bil je pa tudi
gradbeni referent in referent za socijalno
politiko, za domovinske in državljanske
pravice ter personalno pravni referent, a
tečkrat je tako sposobni mož najširšega
svetovnega obzorja zastopal tudi mestne-
ga arhivaria, saj je snov za mnogo svojih
del črpal iz naše zgodovine, spredvsem pa
iz francoske dobe. Kot vedno prijateljske-
mu kolegi so mu vsi ostali uslužbeni
mestne občine do skrajnosti zaupali in ga
izvolili za predsednika krožke magistratnih
uradnikov, uslužbeni vseh naših magi-
stratov pa za predsednika Zvezne organi-
zacije magistratnih uslužbenikov dravsko-
banovine. Ta stran njegorega požrtvoval-
nega delovanja javnosti ni znana, zato pa
njegov kolegialno organizatorično delo,
ki kaže dobrega človeka, stavljamo na pr-
vo mesto. Te njegove zasluge je spoznala
vsata država, ko so ga uslužbeni vseh ob-
čin izvolili za predsednika Saveza orga-
nizacija službenika gradskih in seoskih op-
ština krajine Jugoslavije. Dosegel je to
velike zaupanje po težkih preizkušnjah in
mnogoletnem najpožrtvovalnejšem delu po
pravici.

Prve svoje literarne poskuse je Fran Govekar objavljala od leta 1887. do 1890. v »Vrtec«. Prav tedaj se je začela pozor-
nost slovenske mladine obračati na novo
umetniško smer naturalizma in Govekar
je postal eden najmočnejših reprezentantov v
naši literaturi. Govekar se je oprijel nove-
ga književnega programa in se seznanil z
nemškimi, francoskimi in ruskih vzorniki
naturalizma ter ga začel uvažati v slovenski
književnosti najprej v dijaki »Vesnič«, ki ji je bil sourednik, obenem je pa
napisal nešteto naturalističnih podlistkov za »Slovenski Narod« ter je najlepše obja-
vil v siho priljubljeni knjigi »O te žen-
ske«. Leta 1889. je začel sodelovati pri »Ljubljanskem Zvoncu«, ko je objavil svoje
novelle »Sama svoja«, »Socialist« in
»Vzore«, a leta 1896. je bil v »Ljubljanskem Zvoncu« izhajati njegov veliki roman »V krvic«, ki je tedaj precej razburil živec
konservativnih moralistov in svetoholincev. Taka literatura je po današnjih pojmi nedolžna, tedaj so pa Frana Govekarja ho-
teli križati. Kljub preganjanju in najhujšim
napadom ter klub vsem uničujočim kritikam ima pa Govekarjev roman »V krvic« še danes svojo veliko vrednost in ga vse
se sedaj prav tako rado čita, kakor pred
30 in več leti. V vseh Govekarjevih spi-
sih je namreč življenje tako resnično, da
se nikdar ne postara, kakor se ne postara tudi avtor teh del.

Matica Slovenska je odlikovala Govekarjevo veliko novelo »Ljubezen in ro-
doljubje« takoj častno nagrado in jo leta
1896 objavila v Knezevinu knjižnici, ob
istem času so pa izšla tudi Govekarjeve
povesti »Iz ljubeznici«, »Poštenost in pravi-
čac in polno manjši stvari v najhujši-
nejsih listih. Zanimivo je, da so njegove
stvari, če ga niso uredniki poznali, objav-
ljali in hvalili tudi njegovi nasprotinci.

Jubilant je bil od leta 1902 do 1910 tu-
di urednik našega najlepše opremljenega
ilustriranega lista »Slovenec«, kjer je poseb-
no podpiral mlade talente. Urejal je pa
Govekar tudi zbirko gledaliških iger »Ta-
lij«, kjer so izšle naše najboljše igre za
dilektantske odre. Sam je po Jurič-Kers-
nikovem romanu napisal »Rokovnjace« in
»Legionarje«, ki so ju neštetočrat igrali
vsi naši odrzi tostran in onostran morja
ter sta še sedaj naši najbolj priljubljeni
ljudi igri. Dramatiziral je »Desetega
brata« ter napisal ljudo igro »Martin«.

Vpoštovajo se samo pismene prošnje;
osebna intervencija je brezpogojno izklju-
čena.

3. Prosilci, ki že uživajo kakšno usta-
novno, podporo ali pomoč, ki imajo stan-
ovanje ali hrano bodisi pri sorodnikih, bo-
disi v kakšnem kolegiju, zavodu ali domu
itd., morajo to v prošnji navesti in na-

Krpante, kjer se poteguje za slogo med
strankami, a svobodomiseln trodejanko
»Grč« je zaplenila policija, ker je Gove-
kar propagiral — versko toleranco. Dra-
matiziral in prevedel je še polno drugih
učinkovitih iger iz češčine, srbohrvaščine
in nemščine ter je bil dolga leta Govekar
prav za prav edini, ki se je v resnici tudi
z delom brigal za naš teater. Že pred vojno
je bil trikrat intendant našega gledališča
in enkrat ravnatelj, po vojni ima pa
Fran Govekar največje zasluge, da smo
zopet oživel na Talijin hram. Leta 1918
in 1919 je bil upravnik gledališča, sedaj
pa že 10 let deluje kot gledališki kritik
pri našem listu. Nikdar ne ruši, temveč
vedno le zida, a nikdar ne izgubi kriterija
ter ne pozabi na resnico. Ko bo vstal z re-
cenzentskega sedeža in odložil pero, bomo
še preverjeni, kakšnega delavca smo
imeli na tem polju. Jubilant ni bil samo
poznavalec najboljših kvalitet, iznajditev
najboljših moči temveč tudi najprevidnej-
ši organizator našega gledališča, ki je pod
njegovim vodstvom doseglo svoj višek.
Klub ogromnemu delu v uradu, pri gledali-
šču in v žurnalistiki je pa Fran Govekar
uspel napisati še polno drugih literarnih
stvari in zlasti omenjam njegovo »Olgo«,
ki jo je izdelal Vodnikova družba in spada
med naše najbolj čitate stvari.

V vsem Govekarjevem delovanju se
vedno zopet pojavlja njegova ljubezen do
češkega naroda, saj je največ prevedel iz
češkoslovaške literature, kakor je vedno
vestno obveščal Cehoslovake tudi o vseh
naših važnih dogodkih. Od ustanovitve Če-
škoslovaško-jugoslovenske lige je njen de-
lavni odbornik in najmetejši propagator
jugoslovensko-češkoslovaške vzajemnosti.

Fran Govekar je bil vedno in je še ved-
no živahan, svobodomiseln in borben, da-
si je nakopal mnogo nasprotnikov in tudi
sovražnikov. Mnogi so ga spoznali za naj-
boljšega človeka in so postali njegovi po-
gumni sobori in srčni prijatelji, a tudi
neprijetljivi odkrito priznavajo, da je Fran
Govekar za napredek našega naroda za-
služen mož, ki nikdar ne počiva. Naj še
dolgo ne opeša njegova velika življenjska
sila!

Razpis ustanov trgovca A. Kolence

v Celju za dijake visokih šol in za dijake
srednjih šol za šolsko leto 1931-1932.

Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolence
razpisuje dijake ustanove za šolsko leto
1931-1932.

Spolno določila.

1. Prednost pri prejemanju štipendij
imajo v vsakem primeru taki marljivi po-
trebni prosilci, ki so s pokojnim gospodom
Antonom Kolencem, veletrgovcem v Celju,
v sorodstvu ali svaštvu, za njimi domačini
iz gornjegrajskega sreza, sicer pa Slovenci
sploh, ne glede na pol.

2. Za posamezne štipendije ni določena
gotova vrsta, temveč kuratorij določa po
vsakokratnih razmerah in po stanju do-
hodkov iz glavnine imovine višino posa-
meznih naklonitev in obeh štipendistov.

Dijošča se opozarja, da naj vlagajo
prošnje samo najpotrebnejši in najvre-
nejši, ker bo kuratorij v tačnem šolskem
letu oddal bistveno manjše število štipen-
dij, kot je v prejšnjih letih.

II. Posebne določbe glede ustanove za di-
jake visokih šol.

Ustanova je namenjena dijakom visokih šol, kakor univerze, tehnike, visokih
trgovinskih šol, umetniških akademij in dr.

ne glede na to, ali so v tuzemstvu ali v
inozemstvu.

III. Posebne določbe glede ustanove za
dijake srednjih šol.

Ta ustanova je namenjena dijakom
gimnazije, trgovinskih šol, meščanske šole
ali drugih srednjih šol v Celju. Sorodni-
kom gospodu Antonu Kolencu pa se smejo
te ustanove podeljevati tudi na takih so-
lah izven Celja.

IV. Predpisi glede prošenj.

1. Prošnje naj se vlože izključno pisme-
no na naslov: »Kuratorij ustanov trgovca
Antona Kolence v roke predsednika drja.
Ernesta Kalana, advokata v Celju«
do 20. decembra 1931.

2. Prošnje je treba priložiti zadnje
izpričevalo o izpitu, kolokvijih itd., pri
prosilkci, ki se sklicujejo na sorodstvo ali
svaštvu z zapustnikom ali na to, da so do-
me iz gornjegrajskega sreza, pa tudi listine,
s katerimi dokazejo te svoje trditve (krest-
ni list, rodbinski izkaz, potrdilo župnega
ali občinskega urada itd.).

Tudi je treba v prošnji navesti, kako-
dolgo že prosile študira na dotični šoli ali
dotičnem zavodu in koliko časa bodo po
vsi prilikl trajale študije; nadalje je treba
pričožiti popis njegovih osebnih razmer
ter jih posvedočiti uradno listino (ubož-
nim spričevalom) o premoženskih razme-
nah. Ta mora vsebovati točne podatke o
premoženskih razmerah prosilcev in njihovih
staršev, pri uradnikih torej navedbo
skupne in kategorione plače, eventuelnega
privremena premoženja ali drugih dohod-
kov, število otrok, pri posestnikih obseg
posestva razpredelitev po njivah, travni-
kih, gozdovih itd., število živine, višino
davkov, dolgov, sploh vse okolščine, ki so
važne za presojo imovinskoga stanja. Vpo-
števale se bodo izključno le prošnje, ki
vsebujejo vse te podatke točno in izčrpno
in katerim so priloženi izkazi in listine v
smislu gornjih zahtev. Vse druge prošnje
se bodo brez obravnavanja zavrgle.

Vpoštovajo se samo pismene prošnje;
osebna intervencija je brezpogojno izklju-
čena.

3. Prosilci, ki že uživajo kakšno usta-
novno, podporo ali pomoč, ki imajo stan-
ovanje ali hrano bodisi pri sorodnikih, bo-
disi v kakšnem kolegiju, zavodu ali domu
itd., morajo to v prošnji navesti in na-

Jutri premiera VELIKE ROBERT STOLZOVE operete LJUBAVNI REGIMENT

Opereta z najslajšimi šlagerji in očarljivo muziko najpopularnejšega komponista ROBERTA STOLZA

Sestra namestu brata 3 leta v kadetni v Dunajskem Novem mestu!

Dolly Haas — Gustav Fröhlich — Tibor v. Halmay

Film, ki bo zasenčil slavo nepozabne operete »Dvoje sre v 3/4 taktu«.

Predstave ob 3., 5., 7. in 9. uru zvečer.

Danes predprodaja vstopnic od 11. do 13. in od 16. do 19. ure.

Elitni kino Matica
Telefon 2124.

svetnika sta bila nekoliko ginjena, preveč
sta se navžila zemeljskih dobrov. Kot kon-
kurenta sta si skočila v lase, v borbo je pa
poselio tudi spremstvo. Več angelčkov je
preplašeno »sodelovalo« s poroča, dočim
se je med poklemščki v svetnikoma bil
hud boj. Ko je hotela policija posredovati,
sta nebeska svetnika s spremstvom vred
izginila. Zjutraj so našli ljudje na bojišču
ostanke polnočne bitke: dve bradi, ško-
fovsko mitro, odlokljeno kopito in razce-
van rep ...

Okrog 2. zjutraj so se vračali z neke
prireditve v Šiški širinje delaveci. Vsi so bili
precej nasekani in v pijačnosti je nastal
med kleparjenim pomočnikom Josipom K. in
brezposelnim Francem T. hud prepir,
med katerim je France potegnil iz žepa
nož in sunil Jožeta dvakrat v glavo ter ga
tako poškodoval, da so ga morali z rese-
valnim avtom prepeljati v bolnico.

V obes dnehi je bilo policiji prijavljeno
tudi več tativ ter poskušen vrom. Da-
nes ponosni so neznani strelci v lomili
v kimo ideal, kjer so na dvorišču siloma od-
pri vratu in jih polomili. Menda je vlo-
mili nekdo pregnal, ker niso nicese od-
nesli. — Delaveci Ludviku Kolmanu, sta-
nijočemu v Zgornji Šiški štev. 220, je neko-
do odnesel iz spalnice črno ponošeno oble-
ko, vredno okrog 700 Din. — Cerkvenik
Herman Sološek je prijavil, da je včeraj
neko vložil v nabiralnik cerkve Sv. Fran-
čišča v Šiški in odnesel okrog 30 Din. —
Zasebница Marija Babušek je našla za vrati
hiše štev. 6 v Židovski ulici dve pleteni
šenski in eno otroško jogico, ki jih je naj-
brž kdo ukradel na Miklavževem sejnu-
na Kongresnem trgu in tam skril. — V so-
boto dopoldne je podjeten žepar posetni-
ci Franciški Vrhovčevi s Sela, izmaknil
iz žepa denarnico, ko se je mudila v trgovini
Weilgomi v Solskem drevoored. V de-
darinci je imela okrog 200 Din. — Trgov-
skemu slugi Adolfu Vizovičku je te dr
nedkdo izpred Sedlarjeve trgovine v Lin-
hartovi ulici odpeljal 800 Din vredno kolo
znamke »Puch«.

Esperanto

XXIV. svetovni kongres esperantistov

bo ob 30. juliju do 6. avgusta 1932 v Pa-
rizu.

Predsednik pripravljalnega odbora je

g. Warnier, podpredsednik pa general in-

tendent L. Bastien. Kongresna legitimacija

stane 125 frankov, mladina do 17 let pa

plača samo 30 frankov. — Novi tečaji

esperanta so bili otvorjeni po vseh

četrtih vmesnih mestih: Bath Bradford,

Birmingham, Bornville, Horsham, Hull,

Keighley, Leets, London Manchester,

NAROČAJTE SLOVENSKI NAROD MESĘNA NAROČNINA DIN 12-

Dnevne vesti

— Vepa pietarna svečanost. Na lep način so proslavili osebni lovski prijatelji spomin pokojnega g. Petra Stepića, ki je umrl letos v marcu. Včeraj opoldne so se zbrali v njegovem lovišču na Medanskem hribu, kjer so mu na prelazu s Sv. Katarine v Babni dol in na kraju, kjer je največkrat čakal na divjad, postavili lep hrastov križ z napisom v verzih. Križ je blagoslovil šentviški kapelan, nato je pa imel dr. Marn, načelnik oddelka za trgovino in industrijo pri banski upravi, spominski govor, v katerem je poveličeval pokojnikove zasluge na polju lovstva ter izročil križ v varstvo šentviške občine. Kvartet bratov Rusov je zapel žalostinko »Vigred se povrne«, zbrani loveci so oddali častno salvo, v daljavici se je pa iz gozda oglasil lovski pog.

— Tečaj za šolske zdravnike. Centralni higijenski zavod v Beogradu razpisuje zateček za sprejem 20 zdravnikov v tečaj za šolske zdravnike, ki se bo vršil od 15. januarja do 16. aprila 1932. Tečaj lahko posecajo samo zdravniki, ki imajo pravico do prakse in ki se misijo posvetiti službi šolskih zdravnikov ali pa so že šolski zdravniki. Prošnje je treba vložiti do 20. t. m.

— Razpisane zdravniške službe. Kr. banska uprava dravsko banovine razpisuje pri banovinski javni ženski bolnici v Novem mestu službo primarnega zdravnika. Prošnje je treba vložiti do 15. t. m. — Kr. banska uprava moravske banovine razpisuje zateček za sreskega sanitetnega referenta v Virginmostu. Prošnje je treba vložiti do 10. t. m. — Bolniška blagajna »Merkurja« v Zagrebu razpisuje zateček za zdravnika špecialista za ušešne obolezn. Prošnje je treba vložiti do 16. t. m. — Ista blagajna razpisuje zateček za zdravnika splošne prakse pri svoji ekspozituri v Skoplju. Prošnje je treba vložiti do 16. t. m.

— Razpisane službe. Mestno načelstvo v Mariboru razpisuje mesto drugega knjižničarja v študijski knjižnici. Mesto je sistemizirano za uradnika II. kategorije in v poslov predajo v prvi vrsti absolventi klasične gimnazije. Prošnje je treba vložiti do 20. t. m. — OUZD v Nišu razpisuje v Nišu pet mest uradnikov kategorije C položaja IX. pomožno tehnične stroke, v Jagodini mestu uradnika kategorije C položaja IX. pisarniške stroke in v Paračinu mestu bolničarja kategorije D položaja XI. služiteljske stroke. Prošnje je treba vložiti do 17. t. m.

— Razpisane službe. Mestno načelstvo v Mariboru razpisuje mesto drugega knjižničarja v študijski knjižnici. Mesto je sistemizirano za uradnika II. kategorije in v poslov predajo v prvi vrsti absolventi klasične gimnazije. Prošnje je treba vložiti do 20. t. m. — OUZD v Nišu razpisuje v Nišu pet mest uradnikov kategorije C položaja IX. pomožno tehnične stroke, v Jagodini mestu uradnika kategorije C položaja IX. pisarniške stroke in v Paračinu mestu bolničarja kategorije D položaja XI. služiteljske stroke. Prošnje je treba vložiti do 17. t. m.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravsko banovine« št. 77 z dne 5. t. m. objavlja poročilo glavnega vojnega odbora o izidu volitve na rodnih poslavcev za narodno skupščino, ki so se vršile 8. novembra 1931. in uredbo o uslužbenih kazenskih in drugih podobnih zavodov.

— Opozorilo interesentom za II. izdajo »Privrednega adresarja«. Zavod za pospeševanje zunanja trgovine opozarja javnost, da je dal onim, ki nabirajo oglase in načrno želijo drugo izdajo »Privrednega adresarja«, potrebne legitimacije, ki naj jih zahtevajo od njih povsod, kamor bi prišli nabirati oglase ali naročnike. Kdor nima legitimacije s podpisom šefa zavoda in svojo fotografijo, nima pravice nastopati v imenu zavoda za pospeševanje zunanja trgovine.

— Mednarodno glasbeno tekmovaljanje na Dunaju. Od 5. do 19. junija 1932 se bo vršilo na Dunaju mednarodno tekmovaljanje na petje in violinu, kjer bodo imeli mlađi umetniki priliko najti pot v javnosti. Ocenjevalno in darila bo prisodilo razsodilče pod predsedništvom ravnatelja dunajske državne opere profesorja Klemensa Krausa obstoječe iz svetovnoznanosti mojstrov iz 14 držav. Dosedaj so objavili sodelovanje: Profesor Adolf Busch, Bazel; Franc Drdla, Dunaj; profesor Julius Eggard, vladni svetnik, Dunaj; profesor Georges Enescu, Bukarešta; rektor profesor Fid. F. Finke, Praga; ravnatelj Gregor Fitelberg, Varšava; profesor Karl Gleisch Berlin - Charlottenburg; ravnatelj George Georgeescu, Bukarešta; profesor Hugo Gottesmann, Dunaj; profesor dr. Jenő Hubay, Budimpešta; Bronislav Hubermann, Dunaj; generalni ravnatelj Frich Kleiber, Berlin; profesor Jan Kubelik, Praha; Georg Kulenkampff, Berlin; profesor Franc Mairecker, Dunaj; profesor Pierre Nothex, Pariz; Erika Morini, Dunaj; profesor S. Pullmann, Dunaj; dvorni profesor Arnold Rosé, Dunaj; ravnatelj J. Rouché (Académie de Musique) Pariz; profesor Josef Suk, Praha; profesor Jozef Szigeti, Pariz; profesor Jani Szanto, Monako; profesor Heinrich Schachtenbeck, Lipsko; profesor Karol Szymanowski, Varšava. Zmagovalci v tem tekmovaljanju dobre denarni darila, v katero svrhu da mesto Dunaj avstr. šilingov 20.000, razen tega pa več naučnih štipendij in diplom. Kdo pride

— Po 17 letih iz ruskega ujetništva. V Srpski Elemir se je vrnil po 17 letih iz Rusije Mihajlo Berković, ki je služil v naši dobrovoljski diviziji, pozneje pa v češkoslovaških legijah. Živel je v Orenburgu in še 1. 1923 je zvedel, da njegov domači kraj ni več v madžarskih rokah. V Rusiji se je oženil in ima dva otroka, domači je bil tudi oženjen.

— V pisanosti ubil prijatelja. Iz Bjelovara poročajo, da so našli v okolici ubitega 50-letnega kmeta Gjuro Konjacića iz vasi Farinova. Nad desnim očesom je imel razbito lobanjo. Drugi dan se je ubijalec sam javil. Piše se Petar Konjacić in je doma iz iste vasi. Svojega prijatelja je bil razčlanil in slednji ga je krenil s palicom, ki mu jo je Peter iztrgal in ga udaril tako močno po glavi, da ga je ubil. Oba sta bila pijana.

— Glavo izgubil zaradi kožička. V Bižnjiju pri Biogradu na moru je bil izvršen uboj zaradi kožička. Andrija Sorić je kupil z Matom Lukićem kožička, pa sta se sprla zaradi njega. Ko sta se vračala iz gostilne, kjer sta se ga bila malo preveč nacukala, je Sorić napadel Lukića in ga pobil s kamnom na tla. Našli so ga težko ranjenega in drugi dan je umrl.

— Že v otroških letih morate misljiti na stalno negovanje zob z Chlorodont zobno pasto. Tuba Din 8.—

— Angleško pranje svelto likanje ovratnikov SIMENC, Kolodvorska ulica 8. M/L

— Obledene oblike barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH

Ljudje, ki trpe na otežkočeni telesni potrebi in ki jih zaradi tega mučijo krvno prenapolnenje trebuha, pritiski krv v možgane, glavobol, močno utripanje srca, dalje ki trpe na bolezni dančne sluznice, fišurah, hemoroidalnem zamotku, fistulah, jemljejo za iztrebljenje crevess zjutraj in zvezcer po četrtniku »Franz Josefovek«. Vodilni zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da se poslužujejo »Franz Josefovek vode po operacijah z najboljšim uspehom«. »Franz Josefovek« se dobri v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. Kdo pride

v najožjo tekmo, določi predskočnja, kjer bodo svetovnoznanli glasbeni učitelji, kapelni in profesorji dunajskih glasbenih šol razsorjali. Zmagovalci v teh predteklih sele pridejo pred končno veliko razsodišče. Udeleženci imajo na avstrijskih železnicah značane vožnje in ne potrebujejo vizuma. Tekmovanje se je treba priglasiti na društvo: Wiener Festaußschuss, Wien VII. Messegelast.

— Taksne znamke. 15. decembra bodo vzete iz prometa taksne znamke po 10, 20 in 50 para ter po 1, 2, 3, 5, 10 in 50 Din, ki so prišle v promet 1. februarja 1927 ter po 100 Din, ki so prišle v promet 1. oktobra 1929. Zamenjava iz prometa vzetih taksnih znamk se bo vršila od 15. decembra 1931 do 15. marca 1932.

— V Zagrebu se je kruh podražil. Banska uprava v Zagrebu je na prošnjo pekov odredila, da se kruh podraži za 50 para pri kilogramu, tako da stane sedaj beli kruh 4.50, polbeli 4. črni pa 3.50.

— Prepoved zahajanja v krčme. Okrajno sodišče v Kranju je prepovedalo zidariju Andreju Polajnarju za Preddvora zahajanje v krčme za dobo enega leta.

— Radovljica. Na praznik 8. decembra popoldne ob treh gostujejo v načinem sokolskem gledališču prvič Šentjakobčani iz Ljubljane z izvrstno veseloigro »Revna kočenka miš, ki je imela na vseh velikih odrh krasne uspehe. Prvič bomo videli kako igrajo ti gledališčni amaterji, ki imajo v Ljubljani tak velik renome. Veseloigra je ena najlepših komedij, ki so jo pa vojni vprizorili. Pridite in napolnite dvorano do zadnjega koticka, da bomo goste dobro sprejeli in da se bomo dve ure izvrstno zavabili.

— Velika lotterija ruskih oficirskih udrženj. Drugo glavno žrebanje lotterije sveta zedinjenih ruskih oficirskih udrženj v kraljevini Jugoslaviji bo v torek 15. t. m. v Beogradu. Izrezbano bo tudi kraljevski dario, več drugih lepih daril, 1200 dobitkov in premija v znesku 350.000 Din. Rezultat žrebanja bo razglašen v listih 22. t. m. Dobitki se bodo dobivali od 22. decembra 1931 do 22. januarja 1932.

Odbor lotterije prosi vse, ki so imeli srečke v prodaji, pa še niso obračunali, naj to

čimprej store.

— Vreme. Vremenska napoved nam obeta oblačno, nestanovitno vreme. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 11.5, v Zagrebu 10.6. v Ljubljani 6.9. v Mariboru 5.6. iz Sarajeva, Skoplja in Splita ni vremenskega poročila. Davi je kazal barometr v Ljubljani 762.3, temperatura je znašala 2.9.

— Vreme. Vremenska napoved nam obeta oblačno, nestanovitno vreme. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 11.5, v Zagrebu 10.6. v Ljubljani 6.9. v Mariboru 5.6. iz Sarajeva, Skoplja in Splita ni vremenskega poročila. Davi je kazal barometr v Ljubljani 762.3, temperatura je znašala 2.9.

— Oče, ki ima 17 otrok. Največ otrok v Banjaluki in banjaluščem okraju ima Mijo Ranč, in sicer 17. Seveda je bil oproščen davkov, kar v polni meri zasluži.

— Po 17 letih iz ruskega ujetništva. V Srpski Elemir se je vrnil po 17 letih iz Rusije Mihajlo Berković, ki je služil v naši dobrovoljski diviziji, pozneje pa v češkoslovaških legijah. Živel je v Orenburgu in še 1. 1923 je zvedel, da njegov domači kraj ni več v madžarskih rokah. V Rusiji se je oženil in ima dva otroka, domači je bil tudi oženjen.

— Koncert bolgarske pianistke Dobri Hristov se vrši definitivno dve dni ob 20. uri v dvorani Filharmonične družbe. Ne glede na to, da je gospodin Ljiljanec, ki bo imel kratek vlogat v lep. Igrala bo delavsko godba »Zarja« pod vodstvom kapelnika Fr. Dolinarja. — Nastopil bo salonski orkester »Zarja« pod vodstvom kapelnika Vrtačnika.

— Mladinski zbor pod vodstvom prof. Iv. Repovža bo zapel več lepih pesmi. — Recitacijski zbor »Svobode« bo nastopil po zgodu znamenitih »prehkorov. — Solisti: Koncertna pevka Zlatka Vukova, konservator Drago Zagari in tenorist Stanovac zapojejo izbrane solospeve. — Raubar Darin bo zignal solo na klarinet. — Kvarter gozdnih rogov (gg. Lukas, Robert, Hafner, Ivan, Anton Arko in Jos. Brdnik) zaigra nekaj krasnih skladb. — Predsednik »Svobode« C. Štukelj bo imel kratek v jednati govor. — Komerz bo obenem VI. delavski prosvetni večer za decembra. Na komerz pridejo deležati »Svobode« iz cele Jugoslavije, ker je drugi dan kongres te kulturne zveze. Spored s kratkimi odprtijami bo trajal do polnoči. Take prizritev ljubljanski proletarijat ni imel. Vstopnina 5. Din.

— Po 17 letih iz ruskega ujetništva. V Srpski Elemir se je vrnil po 17 letih iz Rusije Mihajlo Berković, ki je služil v naši dobrovoljski diviziji, pozneje pa v češkoslovaških legijah. Živel je v Orenburgu in še 1. 1923 je zvedel, da njegov domači kraj ni več v madžarskih rokah. V Rusiji se je oženil in ima dva otroka, domači je bil tudi oženjen.

— Po 17 letih iz ruskega ujetništva. V Srpski Elemir se je vrnil po 17 letih iz Rusije Mihajlo Berković, ki je služil v naši dobrovoljski diviziji, pozneje pa v češkoslovaških legijah. Živel je v Orenburgu in še 1. 1923 je zvedel, da njegov domači kraj ni več v madžarskih rokah. V Rusiji se je oženil in ima dva otroka, domači je bil tudi oženjen.

— Po 17 letih iz ruskega ujetništva. V Srpski Elemir se je vrnil po 17 letih iz Rusije Mihajlo Berković, ki je služil v naši dobrovoljski diviziji, pozneje pa v češkoslovaških legijah. Živel je v Orenburgu in še 1. 1923 je zvedel, da njegov domači kraj ni več v madžarskih rokah. V Rusiji se je oženil in ima dva otroka, domači je bil tudi oženjen.

— Po 17 letih iz ruskega ujetništva. V Srpski Elemir se je vrnil po 17 letih iz Rusije Mihajlo Berković, ki je služil v naši dobrovoljski diviziji, pozneje pa v češkoslovaških legijah. Živel je v Orenburgu in še 1. 1923 je zvedel, da njegov domači kraj ni več v madžarskih rokah. V Rusiji se je oženil in ima dva otroka, domači je bil tudi oženjen.

— Po 17 letih iz ruskega ujetništva. V Srpski Elemir se je vrnil po 17 letih iz Rusije Mihajlo Berković, ki je služil v naši dobrovoljski diviziji, pozneje pa v češkoslovaških legijah. Živel je v Orenburgu in še 1. 1923 je zvedel, da njegov domači kraj ni več v madžarskih rokah. V Rusiji se je oženil in ima dva otroka, domači je bil tudi oženjen.

— Po 17 letih iz ruskega ujetništva. V Srpski Elemir se je vrnil po 17 letih iz Rusije Mihajlo Berković, ki je služil v naši dobrovoljski diviziji, pozneje pa v češkoslovaških legijah. Živel je v Orenburgu in še 1. 1923 je zvedel, da njegov domači kraj ni več v madžarskih rokah. V Rusiji se je oženil in ima dva otroka, domači je bil tudi oženjen.

— Po 17 letih iz ruskega ujetništva. V Srpski Elemir se je vrnil po 17 letih iz Rusije Mihajlo Berković, ki je služil v naši dobrovoljski diviziji, pozneje pa v češkoslovaških legijah. Živel je v Orenburgu in še 1. 1923 je zvedel, da njegov domači kraj ni več v madžarskih rokah. V Rusiji se je oženil in ima dva otroka, domači je bil tudi oženjen.

— Po 17 letih iz ruskega ujetništva. V Srpski Elemir se je vrnil po 17 letih iz Rusije Mihajlo Berković, ki je služil v naši dobrovoljski diviziji, pozneje pa v češkoslovaških legijah. Živel je v Orenburgu in še 1. 1923 je zvedel, da njegov domači kraj ni več v madžarskih rokah. V Rusiji se je oženil in ima dva otroka, domači je bil tudi oženjen.

— Po 17 letih iz ruskega ujetništva. V Srpski Elemir se je vrnil po 17 letih iz Rusije Mihajlo Berković, ki je služil v naši dobrovoljski diviziji, pozneje pa v češkoslovaških legijah. Živel je v Orenburgu in še 1. 1923 je zvedel, da njegov domači kraj ni več v madžarskih rokah. V Rusiji se je oženil in ima dva otroka, domači je bil tudi oženjen.

— Po 17 letih iz ruskega ujetništva. V Srpski Elemir se je vrnil po 17 letih iz Rusije Mihajlo Berković, ki je služil v naši dobrovoljski diviziji, pozneje pa v češkoslovaških legijah. Živel je v Orenburgu in še 1. 1923 je zvedel, da njegov domači kraj ni več v madžarskih rokah. V Rusiji se je oženil in ima dva otroka, domači je bil tudi oženjen.

— Po 17 letih iz ruskega ujetništva. V Srpski Elemir se je vrnil po 17 letih iz Rusije Mihajlo Berković,

Leto 1932 bo črno

Kaj nam obeta v novem letu nemški astrolog
A. M. Grimm

Iz Berlina poročajo, da je priljubljeni nemški astrolog A. M. Grimm baš objavil svoje vsakoletno prorokovanje, nekakšen astrološki koledar s horoskopom, ki je v Nemčiji kot običajno prorokovanje o važnejših dogodkih v nastopajočem novem letu že popularno. Letos pa zveni prorokovanje priljubljenega astrologa tako pesmiščno, da bi skoraj svetovali čitajem slabi živcev, naj preč tajo samo konec, vse drugo pa izpuste.

Tako se si je zamislil A. M. Grimm leta 1932 v svojem horoskopu: Prvi mesec novega leta stoji v nemirnem razmerju do solca in Marsa, obenem pa v opoziciji z Uranom. Zato bo na naši zemljì vse nemirno, posebno v političnem in gospodarskem pogledu. Leta 1932 nam prinese baš zaradi svoje januarske opozicije do Urana mnogo vladnih križ, delavske nemire, stavke in izgredje gladijucih, dvignile se bodo cele množice brezposelnih in zatiranih, pa tudi celi narodi bodo zahrepeli po revoluciji.

Novo leto nam obeta tudi več epidemij, razne težke bolezni, smrt mnogih odlidnih mož, prelivanje krvi, krvave boje, težke nesreče in katastrofe, potrese in eksplozije, velike požare in nesreče na morju. Tudi nevarnost nove vojne bo velika, na vzhodu pa pride do novega oboroženega konflikta.

General z najkrajšim imenom

V vojni med Japonci in Kitajci vzbujajo največjo pozornost general kitajske armade Ma in sicer ne samo po svoji smoli, temveč še bolj po svojem kratkem imenu. Izozemski listi so ga proglašili za moža z najkrajšim imenom, kar pa ni točno. Čast, imeti generala z najkrajšim imenom, ne pripada Kitajcem, kjer enozložne besede niso redke, temveč Francozom. Zgodovina Henrika IV. omemna generala, ki se je pisal O. Krajšega imena pač niso mogče imeti.

Po umoru Henrika III. leta 1589 je prišel takratni navarski kralj k mrtvemu odu svojega svaka. Zbral je okrog sebe svoje zveste podložnike in jih vzpodbujal k osveti. Na mostu v Sv. Clodiu so postavili mrtvaški oder in vsak vojak je moral ob kraljevem truplu prisesti, da ne odloži orožja, dokler ne bo zaseden Pariz in pomorjeni vsi člani tiranskih društev, ki so bili pravi morilci. Med prisotnimi so bili generali Biron, Bellegarde, O in Dampierre. General O je bil gubernator mesta Pariza in vrhovni finančni kontrolor. Pozneje je postal poveljnik zasedenega mesta St. Cloud.

Vatikanske finance

Strogi finančni minister Vatikanskega mesta msgr. Barnardino Nogara je dal novinarjem nekaj podatkov o financah te najmlajše države. Vatikanske finance so popolnoma ločene od tako zvane Propagande fide, ki znaša sedaj 50 milijonov lir. Nimač tudi nič skupnega s financami katoliških misij, ki ne le da ne podpirajo vatikanskih finans, temveč potrebujejo celo njihove podpore. Dohodki Vatikana teko deloma iz Petrovega novčka, deloma pa iz obresti od dveh milijard, ki ju je dalo Vatikansko mesto po latinskih pogodbah od Italije. Ta denar je ostal skoraj nedotaknjen, porabijo se samo obresti. Te obresti in Petrov novček vržejo na leto okrog 780 milijonov lir. Od tega živi 500 prebivalcev Vatikana, obenem se pa krijejo vsi izdatki v dobrodelne namene. Gradbeni stroški za nove vatikanske naprave gredo pa iz posebnega fonda Sv. Pe-

Leo Dartey

Zakaj potočki žubore

Zgodilo se je to v mrzli deželi galški, kjer so rusi može in žene tako dražestne.

Glaukos, mlad rimski vojskoved, je moral ostati nekaj časa tam in med diplomatskimi pogajanjemi z galškim generalom je popustil uzdo svoji radovednosti ter se izprehal po zelenem devoredru v cvetočih livadah.

Kmalu je opazil na svojih izprehodih pastirico, ki je pasla svojo čredo v hladni senci dreves ob žuborečem potočku.

— Kdo si, deklica? — jo je vprašal nekega dne prijazno. Toda dekle ga je osorno zavrnilo:

— Odgovorim ti, ko zvem, kdo si ti, tujče?

— Zaslužil sem to lekcijo. Bogme, dekleta te dežele imate pa res namaže jezičke.

— Ženske so doble dar govora, da se lahko branijo še tako grobo in surovo oboroženih moških.

— Hvala ti. — je dejal smeje. — Vaše vzhodne sestre rabijo to orožje malo.

Ni se ji zdelo potrebno odgovoriti na ta poklon.

— Neznanci ne govorim. — je dejala resno. — To sem vam že povedala. — In pobrala je cvetlice ter zaseča plesi venec.

in najrazličnejših zapletljajev. Nadalje nam groze usodne izprenembe posebno v parlamentih in vladah, vladarji bodo umirali naravne ali nasilne smrti, izbruhnu več revolucij ali pa jih bodo revolucionarji vsaj tajno pripravljali. Vse to bodo spremjalne elementarne katastrofe, kakor bruhanje ognjenikov, viharji, potresi in poplavne.

V tem splošnem vrtincu gospodarskih, moralnih in elementarnih nesreč in katastrof nam pa obeta črno leto 1932 vendar le eno srečo in sicer v tem, da bosta stala luna in Venera na pram zemljì v ugodni legi tako, da se bodo težke nesreče in katastrofe vsaj nekoliko ublažile. Ublaže se že s tem, da ne zadenejo vseh krajev na zemljì enako težko, temveč da bo nekaterim delom sveta prizaneseno. To velja zlasti za zapadne dežele. Srečnejša konstellacija omili grozote tudi drugod. Jupiter nastopi proti koncu svoje poti pomirljivejo pot in spravi s svojim vplivom splošni kaos zopet nekoliko vred.

Tako nas torej tolaži nemški astrolog z novim letom, ki bo po njegovem mnenju črno. Tudi za tekoče leto so nam bili preroki napovedali mnogo nesreč in katastrof, pa smo ga le še dokaj srečno preživel. Upajmo, da nam tudi novo leto ne prinese nič hujšega. Preroki so radi preveč črnogledi.

tra, ki je znašal doslej 50 milijonov lir. Največ nese Petrov novčič. Dohodki so znatni, toda zelo izpremenljivi. Največ prispowała zdaj Severna Amerika in Kanada, kjer je okrog 20 milijonov katoličanov. Ti dve državi sta se zavezali, da bosta posiljali papežu toliko, kolikor bo zahteval sam. Iz Francije ne dobiva Vatikan skoraj ničesar, ker gre vse za domačo duhovščino in cerkvene ustanove. Mehika in južnoameriške republike, od koder so se stekali milijoni, dajejo zdaj Vatikanu zelo malo. Izstalo je tudi pet milijonov, ki jih je pošljala Vatikanu Španija poleg kraljevega prispevka v znesku 1–2 milijonov. Severna Amerika si je doslej največ prizadevala, da bi papež sam ne čutil svetovne krize. Diplomatska zastopstva stanejo Vatikanu zelo malo, ker jih vzdržujejo katoličani, dotednih držav. Vatikanski izdatki gredo zdaj večinoma za zidanje dojstnih župnijskih sedežev, posebno v Italiji in pa za reorganizacijo seminarjev ter vseučiliške študije.

Aparat za čitanje

Tiskanje knjig z mikroskopičnimi tipi omogoča izdajo tudi najobsežnejših del v obliki nezmatnih brošuric, kar posmeni znatno znižanje stroškov. Na drugi strani pa pomeni to da čitatelja ne premagljivo oviro, ker s tako drobnimi črkami tiskanih knjig ne morejo čitati. Da se ljudem omogoči čitanje drobnega tiska, so jim pripravili v Ameriki dva nova praktična izuma.

Prvi je aparat admirala Bradleya A. Fiskeya, ki upa, da bo našel s svojim strojem za čitanje med prijatelji literature mnogo interesentov. Njegov aparat tehta samo dobrih 120 gramov in ima obliko normalnega lornjona. S pomočjo povečevalnega stekla omogoči čitatelju z enim očesom pregledati vsebino lista, ki je na njem stisnjenejih 45 normalno tiskanih strani v mikroskopičnem tisku. S pomočjo tega aparata lahko študiramo tehnične spise, ki jih doslej niti izdati ni bilo mogoče, ker bi se izdaja v normalnem formatu ne izplačala niti avtorju, niti založniku. Tisk z mikroskopičnimi črkami pa ni drag. Izumitelj upa, da bodo lahko založništva kmalu izdajala v miniaturnih formatih tudi klasična dela, ki bodo tako poceni, da jih bodo lahko kupovali tudi siroti-

mašni sloji.

Drugi izum temelji na principu fotografskega povečanja in projiciranja drobnih črk v povečanem obsegu na filmsko platno. Na ta način se lahko vsebina obširnega spisa izredno zgosti. Še bodočnost nam bo pokazala praktičen pomen obeh izumov, ki utegneta prinesi velike izprenembe v tiskarski tehniki.

Idealen moški

V Kaliforniji se je ustanovil klub študentov, ki hoče dosledno propagirati in braniti načelo, da smejo hoditi študentje s študentkami na izlete, v kavarno, kino itd. samo če same plačujejo zase. Študentke pa s tem niso bile v polni meri zadovoljene in v svojem klubu so sprožile to vprašanje. Po dolgi debati so sklenile sporociti študentom, da bodo rade plačevala zase, toda samo pod pogojem, če jih bodo spremljali popolni, stoddototni možje. In takoj so tudi povedale, kakšen je po njihovem mnenju stoddototni mož.

Biti mora visok (mailni bodo morali plačevati tudi za študentke), lepo rasečen, imeti mora široka ramena. Znati mora dobro plesati in piti. Govoriti mora lepo, misliti hitro, nositi ne sme brčic pod nosom, niti sportne čepice na glavi. Dobro mora razumeti besedico »ne« in jo upoštevati, zlasti kadar jo izgovori njegova spremljevalka. V odstotkih izraženo mora imeti idealen mož 20% inteligence, 20% telesnih vrlin, 15% družabne in kulturne vzgoje, 20% osebnosti, 10% vladljnosti, 5% družabne uglašenosti in 10% plesnih sposobnosti. Študentke pa pravijo, da tak kavalir nikoli ne dovoli svoji spremljevalki, da bi kaj plačala.

Prohibicija v Angliji?

Anglija je na najboljši poti, da postane po ameriškem zgledu suha dežela. Njeni prebivalci imajo zdaj v splošnem manj dežarja, kakor so ga imeli prej, poleg tega so pa alkoholne pijače zaradi visokih troškarin tako drage, da si jih ne more privoščiti vsak. Prej je bil v Angliji vsak delavec whisky, zdaj si pa ne more privoščiti te pijače niti vsak uradnik ali obrtnik. Obdavčenje te alkoholne pijače je sedaj sedemkrat večje od producentskih stroškov. Zato ni čuda, da je konzum od leta 1900 padel za dve tretjini. Letos je ustavila obrat skoraj polovica škotskih žganjarn, druge pa obratujejo samo nekaj mesecev v letu. Navzdek temu so pa zaloge whiskyja takoj velike, da bodo zadostovale najmanj za 10 let, če bodo ljudje takoj malo pili kakor sedaj.

Čim dražji je whisky, tem večji je v Angliji konzum piva. Angleškim pivovarnarjem, ki imajo več velikih koncernov, gre zelo dobro. Pivovarna Guinness Son and Company je imela zadnje leto nad 600 milijonov čstega dobička, pivovarna Watney Combe and Reid sta izplačali letos 31 odstotkov dividende. Pa tudi pivovarnarji se obetajo slabi časi. Na pivo je namreč uvedla država nov davek in posledica je bila, da je konzum takoj padel za 20 odstotkov. S tem pa trpi tudi angleško poljedelstvo, ki računa s pivovarnami in žganjarnami kot velikimi odjemalcimi.

NOGAVICE z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!
13

Kočevski Sokol na praznik ujedinjenja

Akademija v proslavo narodnega praznika je bila v vsakem pogledu na višku

Kočevje, 5. decembra.

Praznik ujedinjenja je bil tudi pri nas svetel in izredno svečan. Sokol ga je preslavljal s svečano odborovo sejo ob 11. uri v dvorani hotela »Trete«, kjer je bila prebrana poslanica SSKJ s sledočno predvečje v naraščaju in naraščaju v članstvu ter slovensko zaprisego novega članstva. (39 članov in 18 članic, skupaj 58.)

Pop. ob 17. uri je bila istota elavnostna akademija z obširnim, izbranim sporedom, ki ga je otvorila drž. hčina orkestra. Pri tej priliki se je vrnila tudi izročitev diplomske zleta in dr. tekem.

Odkrivani so bili na vsesok. zletu v Beogradu: prvak nič odd. Bachler Leon, akad. veliko diplomou so si prizorili Smole Franc, Batča Srečko in naraščajnik Zaplatil; malo diplomou Kajfež V. in Bachler Marjan, naraščajnik Bogataj Darko, Smole Vlad in Rutar E. Pri okrožnem tekmah so zasedle naše vrste: članov, članice in ž. nar. prvo mesto; vsi članji, vse članice in ž. nar., ki so tekmovali, so z nad 85 odstotki dosegli velike diplome in večina tudi kot posemni prizori prva mesta in pridobili državno priznanje.

Odično so se izkazali naši tekmovalci pri žup. tekmah spomladni in jeseni. Dosegli sta vrsti m. in ž. nar. prvo mesto v župi; izmed posameznikov imata nar. Horvat Marjan v spomladni tekmici prvo, v jesenski drugo mesto, članica Rovan P. in naraščajnica Jenčič M. drugo mesto, nar. Benulj Karlo pa tretje mesto v župi. Če se vpoštovajo skrajno neugodne lokalne razmere, predvsem desolatna telovadčna, nač. gn. občine položaj, narodno menešani kraj, največja oddaljenost naše edinice v župi kot območje postojanke, se mora sprito vsega tečja objektivno priznati, da so gori navezeni dovršeni uspehi povprečno odlični. S tem je podan dokaz, da društvo z odobrom, posebno načelstvom s polnim umevanjem in požrtvovanjem vrši svoje dolžnosti.

Sok. orkester pod priznamenom taktika D. Zupaniča je pokazal kvalitativno viden napredok in je bilo prednježanje čisto in precizno, harmonija glasov in dinamika izvrstna. — Br. prof. Ign. Voštar je v preglede, temeljito zasnovanem govoru nazorno predčolil pomen 1. decembra iz nacionalno-državnega in sok. vidika. Naraščajne skupine br. Bogataj D. na dvojni testvi so bile idejno in tehnično dobro izvršene. Vse ostale točke so lastne samosvoje kompozicije br. nač. Rustje, ki je seveda program vodil, nadziral in priznati, da je vodilno priznanje vsega tečja objektivno priznati, da so gori navezeni dovršeni uspehi povprečno odlični. S tem je podan dokaz, da društvo z odobrom, posebno načelstvom s polnim umevanjem in požrtvovanjem vrši svoje dolžnosti.

Šok. orkester pod priznamenom taktika D. Zupaniča je pokazal kvalitativno viden napredok in je bilo prednježanje čisto in precizno, harmonija glasov in dinamika izvrstna. — Br. prof. Ign. Voštar je v preglede, temeljito zasnovanem govoru nazorno predčolil pomen 1. decembra iz nacionalno-državnega in sok. vidika. Naraščajne skupine br. Bogataj D. na dvojni testvi so bile idejno in tehnično dobro izvršene. Vse ostale točke so lastne samosvoje kompozicije br. nač. Rustje, ki je seveda program vodil, nadziral in priznati, da so gori navezeni dovršeni uspehi povprečno odlični. S tem je podan dokaz, da društvo z odobrom, posebno načelstvom s polnim umevanjem in požrtvovanjem vrši svoje dolžnosti.

Krasne ritmične vaje in igre m. in ž. naraščajna so mestoma slične baletu; ljubke vaje mlajšega m. nar. so polne gracioznih ritmov, krenljivosti; nadve řečana »slepa miška«

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnib potrebitost.

ZA MAL DENAR.

Trenčcote, sukne, obleke, perilo t. dr.

A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

rim, da mi poveš najprej pravljico, potem pa daš poljub?

Zasmejal je.

Moralna bi se počutiti prostota, svobodno. Opustite nabiranje vojakov.

preple general.

— Kaj pa cesarjevi ukazi? Na te si pozabila.

Emile Gaborianc

104

Campirji velemešta

Roman

Mračilo se je že. Minilo je še četrte. Tedaj je Andre sklenil zapustiti svoje mesto in oditi baronu de Breulhu naproti. Prispel je do zakotne kavarne, kjer sta imela domenjen sestanek, in zagledal je de Breulhu, ki se je že izprehal s cigaro v ustih pred kavnino.

— Da ste že tu, lenuh! — je zaklical in mu stopil naproti. — Ali veste, da se izprehajam tu že dobri dvajset minut?

Andre se je hotel opravičiti, toda baron ga je prehitel.

— Saj vem, da je vas moralno zadržati nekaj važnega, — je dejal prijateljsko. — Toda priznam vam, da sem se že bal za vas.

— No, da, le spomnите se, kaj sem vam dejal om večer.

Andre je molčal. Baron de Breulhu ga je prijal pod roko.

— Pojdova na izprehod, to bo bolje nego sedeti v kavarni.

Andre mu je povedal v glavnih obrisih vse, kar je bil čez dan doživel. Ko je končal, je dejal de Breulhu resno:

— Prav pravite, na sledu ste lopovom, ki hočejo izsiliti od grofa in grofice de Mussidan čim več denarja. Da, zasledujejo vas, o tem ni nobenega droma, in od danes ne storite nobenega kora, ne da bi imeli za petami vohune. Da, prepričan sem celo, da vas tudi ta hip opazujejo od nekod bistre oči.

Ozrl se je na vse strani, toda bila je že tema tako, da se ni nič videlo.

— Vsaj nocoj speljeva te vaše lazune na napačno sled in lahko bova večerjala, ne da bi vedeli kje, — je dejal veselč se na tihem srečne misli, ki mu je šilnila v glavo. Tamle je moja kočija.

Na kozlu je dremal kočijaž. De Breulhu ga je zdramil in mu nekaj zaščetal.

— Boste videli, — je dejal mlademu slikarju in sedeł k njemu v kočijo.

Konj je zdiral tako naglo proti trgu Etoile, da je Andre takoj razumel, kaj pomeni to.

— Kaj porečete na to? — je vprašal baron veselo. — Takole se bova vozila dobro uro, a vrneva se po avenue de Saint-Quentin rue de Clichy. Na oglu Chaussee d'Antin se ustavila, izstopiva in pokaževa tem faloton figure... Kdor bi nama hotel slediti, bi moral imeti dobre noge.

Toda ko je de Breulhu skočil iz kočije, je opazil senco, ki se je hitro skobala izpod nje in izgubila v gneči na boulevardu.

— Grom in strela! Pod kočijo je bil nekdo skrit! — je vzliknil presenečeno. — Misil sem, da sem speljal lazuna na napačno sled, pa sem ga vozil za napačno mestu.

Da se prepriča, da ga oči niso varale, je segel takoj med prožine in jih začel otipavati.

— Nobenega dvoma ni, — je zamrmral. — Le potipljite, želeso je še toploto, tu se je ta mrcina držala.

Večerja je bila pokvarjena in Andre se je že ob desetih poslovil. Bil je zelo utrujen.

XXVI.

Po pretečem nastopu dr. Hortebiza in ko se je bila prepričala, da so bila vsa njena pisma ukradena, se Diana ni nameravala izpovedati svojemu možu.

Ta korespondenca je kompromitirala vojvodino de Champdoca najmanj tako kakor njo; in zatekla se je po pomoč k Norbertu. Toda v svojem pričakovanju je doživela razočaranje. Prvo njeni pismo je ostalo brez odgovora. Tudi drugo ji ni prineslo odgovora. V tretjem se je pa izrazila sicer previdno, toda jasneje tako, da je moral vojvoda razumeti, da je postal žrtve tatvine in da preti Sabini strašna nevarnost.

Tretje pismo so ji prinesli nazaj v zapepljeni kuverti, odprto. Vojvoda ga je

ocividno prečital, sicer bi ne bil napisal počes.

— Orožje, ki ste ga bili naperili proti meni, se obrača proti vam. Bog je pravičen.

Diana je mislila, da bo znorela, ko je prečitala ti dve vrstici.

Zdaj je videla, da je vse izgubljeno in da ji ne preostaja nič drugega nego stopiti pred moža in mu vse odkrito priznati.

Bilo je nekega večera v salončku kraj Sabinine spalnice, ko je grofica de Mussidan svojemu možu priznala, kaj hočejo od njega in kako strašna nevarnost preti nji sami.

Zal je morala omeniti tudi tista usodna pisma in njih vsebine. To je storila s tisto čudovito spretnostjo žensk, ki znajo govoriti nerescino, ne da bi lagale. Ni pa mogla utajiti, kaj je imela skupnega s smrtno starego vojvode de Champdoca in zagonetno usodo Georga de Croiseniosa.

Grof je ves iz sebe od groze poslušal ženino pripovedovanje. Dosej je bil prepričan, da je bila Diana pred poroko in žal tudi še po nji ljubica Norberta de Champdoca. Grofica je pa do odločno zanikala. A on je dvomil o svojem očetovstvu!... Ali naj si torej očita, da je tako malo zmenil za Sabino?

Ni pa črnih niti besedice. Ko je grofica končala svoje pripovedovanje, je

odšel, opotekajoč se kakor da je pijan. Slišala ga je samo mrmati:

— Kaj se bo zgodilo?... Kaj storiti?

Nesreča je hotela, da ni bil grof edini, ki je slišal obžalovanja vredno priznanje svoje žene.

Grof in grofica sta mislila, da nujna hči že spi, pa sta se motila. Modesta je bila odšla k počitku, oče in mati sta pa pustila vrata Sabinine spalnice odprtia, da bi slišala, če bi ju klicala. In to je bila neprivednost, kajti dekličino uho so dosegle strašne besede kakor: pogin... onečaščen... sramota... obup... konec vsega...

Sedla je na posteljo drhteč od groze, nastavila je uho na steno in prisluhnila... Mnoge besede in tudi cele stavke je najbrž preslišala, toda o pomenu pogovora ni mogla dvomiti.

Konec vsega teg je bil še preveč jasen. Zločini njene matere pridejo na dan in konec bo njihovega brezskrbnega življenja, če Sabina ne vzame markiza de Croiseniosa, moža, ki ga sploh ne pozna.

Ta misel ji je poginala vso kri v glavo. Vendar pa ni oklevala. Izpregorivil je čut dolžnosti. Trdno je sklenila žrtvovati se.

Potem, boječ se, da bi utegnil oče v obupu storiti kaj nepremišljenega, mu je priznala, da ve vse.

DEKLE

pošteno, pridno in zdravo, ki zna vsa hišna dela, iščem za majhno rodbino. Ponudbe s prepiši prizvajajo, navedbo plače in sliko na naslov: Draga Veljković, Mol, Bačka. 3415

ZASTOPNIKE

trgovce, krošnjarje za izbornen predmet za vsakdanjo potrebo, sprejemajo. Vsaka gospodinjstva kupi, ker je epochalna novost. Vzorce proti 40 Din pošlje R. Schenk, Sušak. 3402

Modroce

otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudijo najceneje

IGNACIJ NAROBE

Ljubljana, Gospodinska cesta št. 16 (pri Levu) 114/L

Klavirji!

pianini

Kupuje na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Büsendorfer, Steinway, Förster, Petroff, Höz, Stingl original, ki so nesporno najboljši! (Lahka, precizna mehanika). Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbeni Matice. 3414

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta št. 7 (vogal Beethovne ulice)

ELEKTRIČNA PEC
naprodaj. Poizve se v trgovini Sever, Marijin trg 2. 3404

DANES ZVEČER
ob 20. uri v Gajevevem Hramu
kraški Štruklji. Rebec. 3419

STANOVANJE
sobe in kuhinje oddam družini
brez otrok takoj. — Alojz Grebenc, Velika Čolnarska ulica 15

STAVBNO PARCELO
bi kupil kje ob Dolenski ali Celovški cesti do Davelje. Ivan Bregar, Rob na Dolenskem. 3416

ŠČETKE
vseh vrst, žimnate metle, raznake omela, najrazličnejše čopice vseh velikosti izdeluje najceneje

Hinko Šimenc
KONGRESNI TRG STEV. 8
(poleg kino Matice) 29/L

POZOR AMERIČANI,
mizarji, obrtniki! Večjemu in prometnemu trgu Slovenije je naprodaj hiša z že veljano mizarško delavnico, opremljeno z najmodernejsimi električnimi stroji (brezjermenki). Posebno pripravno za boljsegga podjetnega mizarja. Event. se prodaja tudi brez strojev, ker je posestvo pripravno za vsakega drugačnega obrtnika. Pojasnila daje Višner Josip, strojno mizarstvo, Slovenske Konjice. 3414

OCARINJENJE
vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi.

RAJKO TURK

carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). — Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Predtiskana ročna dela za vse!
Stenski prti Din 7.—, Stenski prti rdeče ali modro obrobjeni Din 10.—, prtički od 1.— Din naprej, blazine, milie itd. Novi vzorec, čisti tisk, dobro blago.

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Štrukelj

Vezanje zaves, perila, monogramov, entlanje, ažuriranje. Bredak žepni robci komad Din 2.—, beli in barvasti batist žepni robci vezni komad Din 6.—.

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana
prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo

PREMOG

domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG vrst. vseh

KOKS živarniški, plavžarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.
v LJUBLJANI. Miklošičeva cesta št. 15/1.

Oglejte si krasna
in poceni darila
razstavljena pri
Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Štrukelj

Snežne čevlje in galoše
sprejema v popravilo
M. TREBAR, Ljubljana,
SV. PETRA CESTA ST. 6.

Gospodje!
Oblike za korpulentne gospode
izdeluje komodo in elegantno
špecialna delavnica
„Très chic“
Mestni trg 5/II
Istotam se izdeluje tudi vsa
druga garderobera po izvanredno
nizkih cenah.

1000 Din plačam
ako vam »Radio Balzam« ne odpravi: kurjih očes, bradavic, trde kože, bul itd. — Prosim še 1 lonček R. B. Z učinkom sem zelo zadovoljen. S spoštovanjem: Demetrius Glumac, kolarstvo, Maribor, Aleksandrova ulica 33. — Zahtevajte povsod samo: Radio Balzam. — Po posti: 1 lonček Din 10 (predplačilo) na povzetje Din 18.—, 2 lončka Din 28.—, 3 lončki Din 38.— poslije:

R. COTIČ, Ljubljana VII.,
KAMNIŠKA ULICA 10 a.

KLISARNA
IZVRSUJE
VEČBARVNE CRTE ŽE
ENOBARVNE IN VEČBARVNE AUTOTIPLJE,
KOMBINIRANE KLISEJE ZA NAVADEN IN
FINEJSI PAPIR, KLISEJE PO PERORISIH,
SLIKAH IN RISBAH, ROKOPISIH IN FOTO-
GRAFIJAH ZA RAZGLEDNICE,
REKLAMNE SLIKE,
VINJETE

JUGOGRAFIKA
LJUBLJANA. SV. PETRA NASIP ST. 23

**Večja množina
makulaturnega papirja**
naprodaj po zelo ugodni ceni
Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

Centrala: BEograd

Daje menične in kredite v tekomem računu obrtnikom, vsem kreditnim sadržagom, ki posejujo tudi obrtnikom, in Lombardira državne vrednotne papirje.

234

Glavna podružnica: ZAGREB

Sprejema hranične vioge z ali brez odpovedi.

Otvorja tekoče in žiro račune. Izdača kavci in garan-

cijaka pisma.

Podružnica: Sarajevo

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov

in obrtnih kreditnih zadrž. Izvršuje vse ostale bančne

posle.

Račun poštné hranilice št. 14.003.

Urajuje Josip Zupančić. — Za »Narodno tiskarno Fran Jezerek. — Za upravo in inserativni del lista: Oton Christof, — Vas v Ljubljani.

234

234